

LAIKAS

Nr. 741 - XLII M.

Concesión N° 4289

Franqueo Pagado

Concesión N° 4015

Tarifa Reducida

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL

"EL TIEMPO"

MENDOZA 2280 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 208 - 5027

R. N. de la Prop. Intelectual N° 1.203.109
Director Resp.: P. Agustín STEIGVILLAN

BUENOS AIRES - ARGENTINA

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

MAYO DE 1989

LIUDYTI TIESA - KIEKVIENO PAREIGA

D. dieji Lietuvos ir lietuvių vargai prasidėjo 1940 m. birželio 15 d. rusiškiesiems imperialistams okupavus kraštą, likvidavus nepriklausomybę. Jau beveik pusė amžiaus kaip lietuvių tauta gyvena pačius tragškiausius savo ilgos istorijos laikus: lietuvis dar niekad nebuvo taip paniekintas ir pažemintas, taip beteisis, taip vergas ir kalinys savo paties namuose. Vargu ar jam kada nors ir kas nors linkėjo blogesnį likimą.

Lietuvių tauta, gyvendama taip vadinamame "kultūros ir mokslo" amžuje, staiga buvo užpulita ir, tartum plėšrios bei peralkusios vilkų gaujos išgąsdinta avių banda, tapo išblaškyta po visus pasaulio kontinentus. Lietuvių kankinių kaulais tapo nuklota užpoliarinio rato sritis, Azijos ir tolimųjų Rytų platybės.

Išsivijoje gyvenantis dar beveik kiekvienas prisimena šiurpius ir šiubingas pirmojo bolševikmečio dienas ir vėliau siautusios hitlerinės okupacijos laikus. Daug kas asmeniškai stebėjo vykusias dramas ir tragedijas, ir tapo gyvais tautos istorijos liudininkais. Be to dabar Vakarų pasaulyje jau vis dažniau sutinkami ir tie, kurie gali paliudyti kas vyko pokario laikotarpiu.

Beveik kiekvienas iš jų vienaip ar kitaip gali paliudyti kaip, kada, kur, prie kokių aplinkybių, kodėl, kas vykdė niekadose nedovanotinus genocidinius nusikaltimus prieš žmoniškumą, prieš taiką ir žmonių bei tautų laisvę.

Daug kas prisimena savo tėvų ir senelių pasakojimus apie visa tai. Ne vienas dar neužmiršo tame laikotarpyje dainuotas dainas, sekta pasakas, girdėtas raudas, anekdotus, mįsles, patarles, priežodžius, o taip pat vestą gyvenimo būdą, įvairius įvykius. Ne vienas stebėjo kovas, girdėjo ginčus, buvo įsijungęs į pagrindžio veiklą, stebėjo okupanto žingsnius. Kai kas atsivežė dienoraščius, dokumentus, fotografijas, užrašų knygelėje užfiksuotas mintis. Kai kas gali nurodyti tų dienų vargo klaidumą, kiekvieną žingsnį lydėjusį pažeminimą, gėdingas ir sunkias gyvenimo sąlygas.

Visos tos žinios - tai neįkainojama vertė turis istorinis lietuvių tautos turtas. Jeigu jis bus prarastas - bus prarastas dėl visų ir ant visados.

Kiekvienas tą savo žinojimą bei patirtį, tą žmonių ir tautos likimo istoriją rastiškame pavidale turėtų palikti būsimosioms kartoms.

Taip pat kiekvieno pareiga pasakoti savo vargus ir patirtus džiaugsmus radus prieglobstį svetimose šalyse, kur daug kas glaudė ir šildė.

Sunkiai būtų nusikalsta, jei savo

vaikams ir tolimiems ainiams su visomis smulkmenomis nepasakytume tai, kas vyko mūsų gyventose dievose.

Pavergtoje Lietuvoje dabartiniu metu taip pat vyksta istorinių žinių rinkimo vėjus apie tai, kas vyko nepriklausomybę praradus. Neatsilikime nuo jų, nedelskime laiko. Konkrečiais faktais atremkime tuos, kurie turėdami nedorus tikslus sąmoningai falsifikuoja mūsų istoriją, kurie mėgindami pateisinti savo gėdingą ir nusikalstamą praeitį, stengiasi savo kaltę suversti kitiems.

Suskubkime padaryti tai, ką privalėjome padaryti prieš keletą dešimtmečių, bet iki šiol nepadarėme. Prisiškime kiekvienas sau, kad šia prasme iki galo būsime ištikimi tėvų ir tolimųjų protėvių kapams bei toms būsimoms lietuvių kartoms, kurios ateis gyventi po šimtų ir tūkstančių metų.

Visą tą, beveik ištiesai jei ne krauju, tai ašaromis rašytą lietuvių tautos istoriją, kaip tikrosios tiesos žodį, mes privalome kaupti moksliniame archyve. Tokiam užmojui ir buvo įsteigtas Litanistikos tyrimo ir studijų centras, kuris veikia Jauhimio centre Čikagoje. Medžiagą, klausimus bei sumanymus galima siųsti LTSC, 5620 South Cla-

Romos Kalantos įamžinimo frontas rūpinasi: 1972 m. gegužės 14 d. Kauno miesto Muzikinio Teatro sodelyje, protestuodamas prieš Lietuvos okupaciją, apsipylęs benzinu užsidegė ir šaukdamas "Laisvės Lietuvai!" mirė, kad mirties vieta būtų įteisinta Romo Kalantos vardu, taip pat dabartinė Panerių gatvė, kurioje jis gyveno, ir Kauno 18-ji vidurinė mokykla, kurioje mokėsi, o susideginimo vietoje būtų pastatytas akmeninis ugnies aukuras, simbolizuojantis moksleivio susideginimo priežastis.

LIETUVIŲ PARAPIJA

Mendoza 2280

1870 - Avellaneda

Birželio 18 d. 10 val.

BAISIŲJŲ LIETUVOS ŽUDYNIŲ PAMINĖJIMAS

Sekančia tvarka:

10 val. Pamaldos už nužudytuosius ir išremtuosius

A.L.O.S. TARYBA

remont Avenue, Chicago, Illinois
60636 U. S. A. Telefonas (312)
434 - 4545.

Algirdas Statkevičius, M. D.

LIETUVĖS MOTINOS MISIJA

Jei Lietuva po ilgos rusų carų okupacijos atsikėlė ir pasiskelbė nepriklausoma, jei savanoriai apgynė savo kraštą, jei per paskutinius dešimtmečius lietuvių jaunimas išliko ištikimas savo tautai ir savo tikėjimui, tai didžia dalimi dėka lietuvių motinų, kurios prie ratelio iš maldaknygės mokino savo vaikus lietuviškai skaityti ir lietuviškai melstis.

Per paskutinius dešimtmečius katališka spauda buvo visai uždrausta, bet ji buvo slaptai platinama ir skaitoma, nors už tai grėšė Sibiro tremtis. Prie šių religinių raštų platinimo ir jų parašymo prisidėjo taip pat lietuvių motinos, rizikuojamos net savo laisvės netekimu ir ištremimu į Sibirą.

Todėl mes privalome nulenkti mūsų galvas ir pagerbti visas tas motinas, kurios savo šeimos židinyje išlaikė gyvą ir rašytą lietuvišką žodį. Jos tapo mūsų tautos didieji žibintai, kurie nušvietė daugeliui kelią priespaudos naktį.

K. A. S.

Mielas skaitytojai,

ar jau užsimaokėjai

LAIKO prenumeratą?

Okupuotoje LIETUVOJE

BIRŽELIO TRĒMIMŲ MINĒJIMAI

Šiais metais Birželio išvežimus minėsime tą pačią dieną kartu su tautiečiais Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Bus paminėta 1941-jų metų birželio 14-ji - "tragiška diena lietuvių tautos istorijoje" pavadinant gedulo ir vilties dieną. Minėjimo programoje numatyta Vilniaus arkikatedroje bazilikoje tremtinių koplyčios pašventinimas. Ant Pilkovo kalno bus atstatyta Trijų kryžių skulptūra. Žuvusiųjų ir kentėjusių atminimą pagerbti visoje Lietuvoje varpų skambėjimu vienu sutartu laiku. Vilniaus Dailės parodų rūmuose bus atidaryta stalinizmo nusikaltimų paroda. Po atviru dangumi

numayta surengti ciklą koncertu su liturginio pobūdžio muzika. Kaune Dainų slėnyje pasirodys tremtinių choras.

Gi Anglijoje Londone bus trečią dieną, birželio 14 d. 19.000 val., St. Martin-in-the-Field bažnyčioje, Trafalgar Square. Dalyvauvs visų trijų tautybių kunigai ir chorai. Po apeigų bažnyčioje bus eisena į Cenotaphą, kur padėjus vainiką Baltų Tarybos ir Pabaltijo Sąjungos delegacija, nuėjusi į 10 Downing Street, Britanijos ministrerei pirmininkei įteiks laišką dėl išvežimų. Tautiečiai yra kviečiami kuo skaitlingiau dalyvauti. E. L.

ZYGIS PER ATLANTĄ

Gegužės 1 d. iš Klaipėdos į Niujorką su iškeltom trispalvė išplaukė trys jachtos: "Lietuva" iš Klaipėdos, kapitonas Osvaldas Kubiliūnas, "Audra" iš Kauno, kapitonas Ignas Miniotas, ir "Dailė" iš Vilniaus, kapitonas Algirdas Dovydenas. Kelionės tikslas, kaip praneša Vilniaus radijas, pagarsinti Lietuvos vardą ir išmėginti savo jėgas. Jachtų kapitonai atsišaukimu sako: "Mes plaukiame į naują žemyną. Mūsų širdyse-Lietuvos vardas, mūsų lūpose-jos pasveikinimas istorijos vėtrų išbarstytiems vaikams. Mes imamės pakartoti kelią, kurį jūs nuaplaukėte varganais imigracijos biurų garlaiviais ar tremtinių likimo išginti... Mes plaukiame vardan Lietuvos. Įveikdami priešiško bangas ir erdvės tolybę, mes tiesiame jums, mūsų broliai rankas-ilgus metus mus skyręs Atlantas lai tampa vienybės tiltu..."

Taline gegužės 13-14 d.d. įvyko Estijos, Latvijos liaudies frontų ir Lietuvos persitvarkymo sąjudžio tarybų bendras susirinkimas (asambleja). Susirinkimo tikslas, pasak Sąjudžio tarybos nario A. Medalinsko, paruošti bendrą Pabaltijo tautinių judėjimų programą: "Norime pasisakyti, kaip mes įsivaizduojame savo padėtį Sovietų Sąjungoje. Dabar tiesiai ir aiškiai yra kalbama apie okupacinę padėtį. Norime iškelti, kokie tolimesni santykiai su Maskva. Buvo stengiamasi išryškinti, kad baltiečiai turi ypatingą statusą Sovietų Sąjungoje. Buvo paliesti ir kiti politiniai, ekonominiai ir kultūriniai baltiečių klausimai, santykiai su išeivija, bendras baltiečių kultūrinis, ekonominis integravimas į Europos ir pasaulio kultūra, ekonomiką ir pan."

Moderniškiausias Sovietų Sąjungoje, atominė energija varomas povandeninis laivas užsidedė ir paskendo tarp Norvegijos krantų ir Lokių salos Arktikoje. Išsigelbėjo tik dalis įgulos. Iš 69 jūrininkų tik 27 išsigelbėjo. Žuvusiųjų sąrašė yra ir vienas lietu-

vis-II-jo laipsnio viršila Stasys Šinkūnas, 21-rių metų amžiaus vaikinai iš Moletų rajono Čeraškių kaimo, sovietinė armijon pašauktas 1986 m. lapkričio mėnesį. Iki šaukimo velionis dirbo artoju. Pernai vasarą buvo atvykęs atostogų į gimtąjį Čeraškių kaimą. Pranešime rašoma, kad sovietiniai laivai pagelbon atplaukė tik po aštuonių valandų. Norvegai būtų atsukę greičiau, bet jų pagalbos nebuvo prašyta. Ir kodėl Sovietų Sąjunga pirmoji nepranešė - vykusios nelaimės, o pateikė žinias tik po Norvegijos vyriausybės kreipimosi.

LTSR Aukščiausias teismas nutarė reabilituoti buvusius disidentus: Povilą Pečeliūną, Gintautą Išmantą ir Vytautą Skuodį, 1980 metais nuteistus sunkiomis bausmėmis už "itin pavojingus valstybinius nusikaltimus". Jie redagavo ir leido savilaidos laikraščius "Perspektyvos" ir "Alma Mater". Teismas nutarė gražinti jiems konfiskuotą turta.

Neseniai Čikagoje įvyko pirmas pasitarimas dėl organizuojamos VII lietuvių dienų šventės, įvyksiančios 1990 m. liepos 1 d. Čikagoje. Posėdį organizavo JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros tarnybos pirm. Dalia Kučienė. Dainų šventės vyriausiu organizuotojumi pakviestas VI-sios dainų šventės komiteto pirmininkas Vaclovas Momkus, kuris tokiam darbui turi didelį patyrimą.

Maskvoje mirė disidentas rašytojas Julij Daniel, kurį laiką kalintas Mordavijoje kartu su Baliju Gajausku.

MARIA MARTA SAVICKAS

Advokatė

PALIKIMAI
TESTAMENTAI
PREKYBOS IR ŠEIMŲ
TEISINIAI REIKALAI
PARAGUAY 860
Ave. laneda
Tel. 208 - 8313

IR PAS MUS

CARLOS MENEM NAUJAS ARGENTINOS PREZIDENTAS

Š.m. gegužės 14 d. Argentinoje įvyko balsavimai visame krašte. Balsavimus laimėjo peronistų partija, kuri gavo 47,39 % balsų. Tapo išrinktas nauju prezidentu Carlos Menem ir vice-prezidentu Dualde. Šie balsavimai parodė, kad piliečiai neparemė radikalų partijos, kuri dabar valdo kraštą. Radikalai tegavo 32,48 % balsų Trečioje vietoje atsistojo liberalų unijos partija su 6,57 % balsų.

Naujos Valdžios perėmimas turėtų įvykti š.m. gruodžio mėn. 10 d. Tačiau ekonominė padėtis yra labai kritiškoje padėtyje, todėl galimas dalykas, kad valdžios perdavimas gali įvykti anksčiau, kaip rašo vietinė Argentinos spauda.

Naujas Argentinos prezidentas Carlos Menem laike paskutinių metų išvystė stiprią rinkiminę propagandą, be to yra skaitoma patraukli asmenybė, žadanti pakelti krašto gerbūvį. Reikia laukti konkrečių faktų, kurie pasirodys tik perėmus valdžią.

—Kodėl, tėveli, užklįjavi voka su laišku, - klausia dukrelė, - ar bijai, kad žodžiai neiškristų?

Australija yra sukręsta skandalo. Paslaptinomis aplinkybėmis dingo privačios oro gelbėjimo organizacijos Viktorijos valstijos viršininkas John Friedrich, įtariamas pasisavinęs 40 milijonų dolerių. Vokiečiai įtaria jį esant prieš kelioliką metų ten dingusiu apgaviku.

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRO ŽINIOS

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras perkelia Tėvų Marijonų lietuvišką biblioteką iš Marianopolio gimnazijos Thompson, CT į LTSC Čikagoje. Bibliotekoje yra maždaug 15,000 knygų, daug retų, kitur neberandamų. Biblioteka į Čikagą bus traukiniu atgabenta. Kun. Viktoras Rimšelis, Tėvų Marijonų provincijolas, ir kun. Bonifacas Vaišnoras, superioras Marianapolyje, aukojo knygas LTSC, kad patektų į lietuvių koloniją kur jos bus daugiau vartojamos. LTSC bibliotekos vedėjas dr. Robertas Vitas.

LTSC-ui lituanistinės medžiagos paaukojo sekantys asmenys: Aldona Dysienė, Antanas Mažiulis, Marijus Blynas, Algimantas Gečys, Aleksan-

Tarnautojų pasikeitimai Lietuvos Atstovybėje Vašingtone

Nuo š.m. kovo 1 d., Cezaris Surdokus pasitraukė iš Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone aštuonis metus eitų pareigų, kurias atliko labai sumaniai.

Nuo š.m. sausio 1 d., Lietuvos Pasiuntinybėje Vašingtone, pradėjo eiti pareigas Margarita Samatienė, Raštinių vedėjos titulu. Jos didelė patirtis bus svarbi paspirtis Pasiuntinybės darbams.

Nuo vasario 1 d. į Pasiuntinybės tarnautojų eiles stojo Emilija Sakadolskienė, kuri ypač rūpinsis kultūriniais reikalais.

Tibeto sostinėje Lhasoje dvi dienas trukusios riaušės prieš Kinijos okupantus, kiniečių policijos ir kariuomenės buvo numalšintos žūriomis priemonėmis. Apie 60 žmonių nušauta, daug sužeista. Tibete įvestas karo statusas ir išvežti visi užsieniečiai turistai. Tremtyje gyvenęs Tibeto dvasinis vadovas Dalai Lama kreipėsi į pasaulio vadovaujančius asmenis, prašydamas užtarimo kiniečių persekiojamiems Tibeto gyventojams.

Vakarų Vokietijoje išaiškinta aštuonių radio mėgėjų kompiuterio ekspertų grupė, kuriai pavyko išsiskverbti į JAV karinių kompiuterių sistemas.

Ši grupė, šantažo keliu, buvo priversta dirbti sovietų žvalgybai. Vokiečiams pavyko areštuoti tris asmenis iš šios grupės.

Buvęs žiaurus Ugandos diktatorius Idi Amin slapta atvyko į Zaire valstybę Afrikoje, kuri yra Ugandos kaimynystėje. Valdžios pareigūnai išsiaiškinę koks svečias atvyko į jų šalį, nesėkmingai bando išstremti jį atgal į Saudi-Arabiją, kur Idi Amin įkėsi nuo 1979 metų. Tačiau arabai jį priimti atgal atsisako.

Sovietų Sąjungos mokslininkai prarado radijo kontaktą su erdvių tyrinėjimo taketa Phobos-2, kuri turėjo nusileisti ir ištirti, tuo pat vardu vadina, įdomų Marso palydovą-mėnulį. Pernai panašaus likimo susilaukė ir kita sovietų raketa-Phobos-1.

dras Merkelis, prof. Jurgis Dovydaitis iš Vilniaus, Vilniaus universiteto biblioteka, Lietuvos Mokslo Akademija Vilniuje, Lietuvių kultūros institutas Vokietijoje.

LTSC muziejui paskutiniu metu eksponatų paaukojo sekantys asmenys bei organizacijos: inž. Vytautas Šliūpas (tėvo, dr. J. Šliūpo medžiaga), Filatelistų draugija "Lietuva", Vydūno jaunimo fondas (medžiaga apie Vydūną), Magdalena Stankūnienė (tautinius drabužius).

LTSC Lietuvių medicinos muziejui dosniai aukojo dr. Janina Jakševičienė-Yoksha ir dr. Juozas Makštutis. Eksponatų aukojo dr. Ona Damiene (dantų gręžimo mašiną) ir dr. Leopoldas Trečiokas (skulptūrą).

SEKMA DIENIO RIMĖLIAI

SEKMINIŲ REIKSMĖ ŽMONIJAI

Nuo pirmųjų Sekminių Jeruzalėje žmonija įžengė į naują erą: Sekminių dienoje įvyko Šv. Dvasios atėjimas į mūsų planetą ugninių liežuvių pavidale. Sekminių dienoje Kristaus įsteigtoji Bažnyčia išėjo į viešą gyvenimą skelbdama naują mokslą, pagal kurį mes visi esame Dievo vaikai ir tuo pačiu broliai Kristuje.

Sekminių dienoje Šv. Dvasia pradėjo pašventinimo darbą žmonių širdyse, išliedama savo septynerias dovanas. Šv. Dvasios dovanos mus apsviečia nauja dieviška šviesa, uždega mūsų širdis nauja meilės ugnimi. Šv. Dvasia pastoviai pasirenka mūsų širdis kaip savo buveinę, kuriose ji gyvena ir suteikia mums naują gyvenimo būdą.

Šv. Dvasia mūsų širdyse panaikina gobšumą, pavydą, neapykantą, puikybę, tingumą tarnauti Dievui ir artimui. Šv. Dvasia mus padaro Dievo vaikais ir taikos kurėjais žemėje. Ji įdiegia norą kasdien tobuliau atlikti mūsų pareigas, mūsų darbus, pasiaukoti dėl kitų gerovės.

Paskutinių laikų įvykiai mūsų Tėvynėje tai paliūdiuja akivaizdžiai: Kunigai ir pasauliečiai visi iš vieno dirba bendrą atgimimo darbą: visi sutartinai veikia, vieni kitiems padėdami išikovoti sau teisių išpažinti viešai savo tikėjimą, atgauti savo šventoves. Tai parodo, kad Šv. Dvasios veikimas yra toks gyvas ir didelis, kad pasireiškia gyvais pavyzdžiais.

Visi kartu vyskupai, kunigai ir tikintieji viešai išpažįsta savo tikėjimą, pripildydami bažnyčias, jungdamiesi į sąjudžius, jaunimas kurdamas naujas organizacijas, blaivybės draugijas. Atrodo, kad mūsų tėvynėje atėjo nauja Sekminių šventė, uždegdama visų širdis nauja meilės ugnimi sava tautai ir Dievui.

Mes iševijojus lietuviai turime savo šventovę, mes turime savas organizacijas, turime savo katališką ir patrio-

Popiežius Jonas Paulius II, skrisdamas į Madakaskarą, pareiškė jį lydėjusiems žurnalistams nora susitikti su sovietų kompartijos vadu M. Gorbačiovu, kai jis lapkričio mėnesį viešės Italijoje. Tai būtų pirmas Šv. Tėvo ir Sovietų kompartijos vado susitikimas. Jonas Paulius II betgi atmetė savo apsilankymą Sovietų Sąjungoje, nors jis taip pat būtų pirmasis. Tokiam apsilankymui yra per daug kliūčių. Viena jų - Ukrainos katalikai, kuriuos J. Stalinas 1946 m. prievarta įjungė rusų Ortodoksų Bendrijon. Ukrainiečių Katalikų Bendrija Sovietų Sąjungoje dabar veikia pogrindyje.

Nuo to laiko, kai 16-ojo šimtmečio viduryje Gutenbergas Mainzėje pirmą kartą atspausdino Bibliją, Šventasis

tišką spaudą. Tikrai gal nebranginame, nes mums truksta tos naujos Sekminių ugnies, kuri uždegtų mūsų širdis su nauju entuziasmu branginti savo tikėjimą ir savo krikščioniškas tradicijas: lankyti savo bažnyčią, skaityti katališką spaudą.

Kad toji Sekminių ugnis užsidegtų mūsų širdyse turime jungtis bendroje maldoje su mūsų dangiška Motina - Marija, kuri paruošė apaštalus Šv. Dvasios atėjimui. Mūsų dabartinis popiežius Jonas-Povilas II ragino viso pasaulio tikinčiuosius jungtis į bendrą maldos žygį, kad paruoštume naują krikščionišką civilizaciją - kultūrą, paremtą meilės įstatymu.

Lietuvos tikintieji užgirdo Šv. Tėvo kvietimą ir jau įsijungė į tą d.d. maldos ir atsinaujinimo žygį, nors dar Šv. Tėvui nebuvo leista aplankyti mūsų Tėvynės. Gi mes, kurie jau turėjome du kartus Šv. Tėvą pas mus apsilankiusį ir turėjome progos išgirsti jo kvietimą į šį naują maldos žygį, stengimės išgirsti jo balsą ir jungtis kartu bendram darbui, bendrai maldai, kad Šv. Dvasios ugnis uždegtų mūsų visų širdis ir paskatintų mus visus naujiems darbams. Dievas ir Tėvynė laukia visų mūsų bendros sutartinės talkos.

Kun. AUGUSTINAS

Raštas iki šiai dienai buvo išverstas ir atspausdintas 1884 kalbomis. Vien praėjusiais metais Naujasis testamentas buvo išverstas į 38 retas kalbas. Gi pasaulyje, neįskaitant tarmių, yra iš viso 6760 kalbų iš kurių 2790 tebėra vartojamos.

Visoje eilėje Kinijos miestų įvyko riaušės, nukreiptos prieš studentus ne-grus. Juos primušė net ir kiniečių policininkai. Kinijoje studijuoja apie pusantro tūkstančio studentų iš įvairių Afrikos kraštų.

Australas multimilijonierius Christopher Skase nupirko garsią Hollywoodo filmų studiją MGM - United Artists. Šis pirkinyš jam kainavo tūkstantį du šimtus milijonų dolerių.

RELIGINĖS ŽINIOS

Mielagėnai (Ignalinos raj.). 1988 m. rugpjūčio 26 d. naktį nežinomi piktadariai nupjovė ir skersai kelio numetė Mielagėnų kaimo kryžkelėje stovėjusį kryžių. Minėtas kryžius tikinčiųjų buvo itin gerbiamas, jis pastatytas 1914 m. balandžio 4 d., net stalinizmo laikais kryžius nebuvo išniekintas. Taip pat nurovė priešais bažnyčią ir autobusų stotelę augusias gėles, kuriomis pajuokai nuklojo taką į bažnyčią.

Mielagėnų parapijos tikintieji dar skaudžiai prisimena, kai 1984 m. gegužės 20 d. naktį buvo išniekinti kapinių rūsyje esantys karstai su mirusiųjų palaikais, o tų pačių metų rugsėjo 16 d. naktį apiplėšta parapijos bažnyčia. Ignalinos rajono milicija į panašius įvykius žiūri abejingai: nusikaltėliai iki šiol nesurasti, jų net nebuvo rimtai ieškota.

1988 m. rugsėjo 19 d. 106 Mielagėnų parapijos tikintieji parašė pareiškimą Lietuvos TSR Prokuratūrai, prašydami paveikti Ignalinos VRS darbuotojus ir surasti nusikaltėlius.

Pivašiūnai (Alytaus raj.). 1988 m. rugpjūčio 14 d. iš įvairių Lietuvos vietų tikintieji rinkosi į Dzūkijos šventovę-Pivašiūnų bažnyčią, kur prieš Sumą J. E. kardinolas Vincentas Sladkevičius pašventino iš Romos paveiklo vainikavimui atsiųstas karūnas ir vadovavo Sumai. Pamokslą pasakė Telšių vyskupas Ant. Vaičius. Po pamaldų kalbėjo iš Permės lagerio sugrįžęs kun. Alf. Svarinskas. Iškilmeje dalyvavo ne mažiau 70.000 maldininkų.

Panevėžys. 1988 m. liepos mėnesį Panevėžio miesto tikintieji išsirinko Švč. Trejybės (Marijonų) bažnyčios komitetą ir įpareigojo jį rūpintis minėtos bažnyčios sugrąžinimu tikintiesiems. O 1988-08-08. Panevėžio vyskupijos kurijos, vysk. Kunigų tarybos ir miesto kunigai pasiuntė Panevėžio miesto vykdomojo komiteto Pirmininkui pareiškimą, kad tikinčiųjų pokario metais suremontuota bažnyčia, kuri 1949 buvo uždaryta, paversta šokių sale, sandėliu, kai mieste buvo apie 30.000 gyventojų, o šiandien - 120.000. Tada mieste buvo 4 bažnyčios, o dabar tik dvi, kuriose žmonės jau netelpa. Tat bažnyčios grąžinimas bus konkretus įrodymas, kad įgyvendinama demokratija.

"LKB KRONIKA" Nr. 80

A. SVARINSKAS ADELAIDĖJE

Kunigas Alfonsas Svarinskas atskrido iš Pertho į Adelaidę vasario 28 d. Čia atvyko ne poilsui po ilgų metų tremties ir kančių, bet atiduoti misijonieriaus darbą Dievui ir Tėvynei Lietuvai. Būdamas kunigo J. Petraičio MIC svečiu, prisitaikė prie pateiktos darbotvarkės plano, kuri buvo suskirstyta ne dienom, bet valandom. Jis savo darbą atliko su dideliu atsidavimu, kaip retas kunigas ir nepaprastas patriotas. Kiekviena pasakyta kalba jau-

tėsi giliu įsitikinimu ir iš širdies. Atrodė, kad sakomi žodžiai pasiektų ir akmenis širdį, jeigu akmuo ją turėtų.

Kovo 9 dieną, ketvirtadienį Lietuvos namuose svečio sutikimą ir priėmimą, kartu ir atsisveikinimą, suruošė ALB Apylinkės valdyba, talkinant pensininkams ir ramovėnams, kurių prisirinko apie pusantro šimto. Pirmininkas J. Stačiūnas jautriais žodžiais pasveikino gerbiamą svečią visų lietuvių vardu atsiprašė, kad mes per mažai padėjome jam kenčiant koncentracijos lageriuose. Jis kalbėjo: "Kada mes čia kurdamiesi ieškojome geriau apmokamo darbo ar didesnio pelno - Jūs visą savo gyvenimą pašventėt kovai už lietuvių laisvę. Kada mes kaupėme žemiškus turtus - Jūs sunkių darbų lageryje saugojote iš juodos duonos padarytą rožančių. Kada mes čia vaikėmės madas ir papuošalus - Jūsų brangiausias turtas tremtyje buvo medinis kryželis. Jūs parodėte Lietuvai ir pasauliui, kad tikrai tyros širdies kančioje statomi amžinai tikri paminklai ir Dievui ir Tėvynei". Pensininkų vardu sveikino M. Parėgis, ramovėnų vardu - V. Vosylius ir svečias iš Lietuvos A. Širvydis.

Kunigo A. Svarinsko kuklumas jau pirmuose kalbos žodžiuose: "Ne aš vienas esu kovotoju, tokių kaip aš yra 3 milijonai". Savo kalboje mažiausiai palietė asmeniškumus išgyvenimus ir kančias laike 21 metų tremties, bet jo balsas virpėjo kalbant apie lietuvių ir Lietuvą. Vaizdžiai pasakojo įvykius nuo pat pirmųjų okupacijos dienų iki dabartinių, kas buvo tautos išgyventa, kokios liko išgyvenimo pasekmės ir kokios ateities perspektyvos. Turį puikią politinę orientaciją kas vyksta rytuose ir gerą politinį "receptą" vakarams. Apie dabartinę padėtį Lietuvoje kalbėjo su viltimi, kad nežiūrint visų okupacijos žiaurumų, nepaprasta valstybingumo ideologija ir supratimas, kad jau sugriauti svetimi stabai, bet Tautos atstatymas reikalauja milžiniško darbo ir pasišventimo, prie kurio privalome prisidėti visi, kur begyventume. Jis nepasmerkė nei vieno brolio lietuvių, jeigu jis tik laikė save tikru Tautos sūnumi. Adelaidiškiai buvo sužavėti šiuo Dvasios Milžinu.

Malonu buvo spaudoje skaityti, kad Melbourne ir Pertho kunigui A. Svarinskuo buvo sudarytos sąlygos susitikti su katalikų ir anglikonų vyskupais ir kunigais, su parlamentarais ir valdžios atstovais, su australų spaudos korespondentais ir žurnalistais. Pertho kunigas buvo priimtas Parlamento rūmuose, dalyvaujant ministrams ar jų atstovams.

Atsisveikindamas su adelaidiškiais gerbiamas svečias linkėjo visiems išlikti pavyzdiniais lietuviais, dažnai lankyti savo Tėvų žemę, dovanų nuvežti gero turinio lietuviškų knygų kurių Lietuvoje didelis trūkumas. Kelios valandos paraleistos su kunigu Alfonsu Svarinsku lietuvių širdyse pasiliks neišdildomu prisiminimu.

Elena Dainienė

MŪSŲ KOLONIJOS DARBUOTOJAI

Zeferinas Juknevičius iš profesijos - knygvedys, buchalteris yra gimęs Argentinoje. Jo tėvai: Pranas ir Teresė Juknevičiai. Pranas gimęs Tytuvėnų miestelyje, Raseinių apskr., o Teresė yra iš Krekenavos v. Panevėžio a. Argentinon atvykusi 1911 m. Gi pranas - nuo 1906 m. 1912 m. sukūrė šeimos židinį ir išaugino vienintėlį sūnų Zeferiną, kuris metėsi į plačią ir šakotą lietuvišką veiklą nuo pat jaunų dienų. Jau 15-metais buvo šv. Kazimiero Bendruomenės sekretoriumi, dalyvavo jaunimo draugijoje, kuri persiorganizavo į Arg. Liet. Jaunimo Draugiją, būdamas jos iniciatorius, sekretorius bei pirmininkas. Arg. Lietuvių Katalikų Federacijos sekretorius. Tarpt. Eucharistinio Kongreso, lietuvių sekcijos sekretorius. Šv. Cecilijos choro iniciatorius, kuriame gieda iki šių dienų. Nuolat vadovėja Vasario 16-os Dienos minėjimo šv. Mišiose.

Z. Juknevičius drauge su kitais lietuviams pasitiko pirmuosius Tėv. Marijonus, atvykusius dirbti pastoracinį ir tautinį darbą Argentinoje. Kartu su a.a. I. Padvalskiu surado apsisistojimo vietą, šv. Jono Evangelisto parapijoj, kur pradžioje buvo laikomos lietuviškos pamaldos. O ypač Kaz. Pipiro-Deveikio tarpinikavimu buvo surastas visas žemės kvartalas Avellanedoje, kur dabar randasi Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčia. Jį nupirkęs kun. J. Jakaitis kūrė lietuvių koloniją išparduodamas sklypus prie pat bažnyčios.

1939 m. šv. Jono Ev. bažnyčioje, Z. Juknevičius su Terese Deveikyte sukūrė lietuvišką šeimą. Tai buvo pirmutinė santuoka kun. J. Jakaičiui Argentinoje. Šeima išaugino ir išmoksline du sūnus: Francisco Pose ir Luis Antonio, kurie yra vedę ir dovanojo savo tėveliams net septynius vaikaičius. Būdami jaunuoliai jie padėjo tėveliui dirbti prie radio valandėlės, kuris š.m. mini 75 metus amžiaus ir 60 metų liet. veiklos.

1940 m. birželio 15 d. okupavus Lietuvą, kiekvieno patrijoto lietuvių širdis užvirė krauju ir vertė jį bendromis jėgomis kovoti už Lietuvos išlaisvinimą. Lietuvos pasiuntinybės rūmuose buvo gautas sutikimas sušaukti visos lietuvių kolonijos organizacijų ir spaudos atstovų nepaprastą susirinkimą. Tam susirinkimui pirmininkavo pats Lietuvos Ministros Dr. Kaz. Grauzinis, plačiai painformuodamas

apie Lietuvos sunkią padėtį ir kad būtinai reikalinga steigti Argentinoje Lietuvos vadavimo organą. Visi susirinkusieji vienbalsiai pritarė ir suorganizavo komitetą, pavadintą: Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje, kuriam Z. Juknevičius sekretoriavo, o vėliau buvo išrinktas pirmininku, kurio pareigas eina ir dabar.

1930 m. balandžio 20 d. įsisteigęs "Šventos Cecilijos" choras, kartkartėmis pasigarsindavo radio bangomis transliuodamas lietuviškos dainos melodijas. Choro vadovas Vaclovas Rymavičius bei choristai Aleksa ir Juknevičius dėjo visas pastangas ir sudarė sąlygas kad lietuviškos dainos aidai nuolat galėtų skambėti Argentinos erdvėje. Tat nuo 1947 metų per 24 metus veikė lietuvių radio valandėlė "ECOS DE LITUANIA" Zeferino vadovybėje, kuris galėjo pasireikšti kaip visuomenininkas ir patriotas.

Įvairiais atvejais Argentinos lietuvių organizacijų vadovai ieškojo tarpusavio ryšio ir bendradarbiavimo. 1956 m. gruodžio 15 d. buvo nutarta šaukti steigiamąjį Organizacijų Tarybos susirinkimą, kur pravedus rinkimus buvo išrinktas pirmasis Tarybos prezidiumas, kurio tikslas koordinuoti lietuviškų organizacijų veiklą, atstovauti Lietuvai ir lietuvius įvairiuose tarptautiniuose susibūrimuose.

Pietų Amerikos Lietuvių Kongresų idėja gimė "Lietuvai išlaisvinti Centro Argentinoje" posėdyje, dalyvaujant Lietuvos pasiuntinybės Urugvajuje spaudos attachė p. Kazimierui Čibirui ir Argentinos lietuvių veikėjų būriui. Kadangi jau čia pat buvo Lietuvos okupacijos dvidešimtmetis ir toks pat laikotarpis nuo "L.I.C.A." įkūrimo kovai už Lietuvos išlaisvinimą, tai šio vieneto veikėjai prašė pritarimo iš A.L.O.S. Tarybos, organizuoti Pirmąjį Pietų Amerikos Lietuvių Kongresą, kuris įvyko 1960 m. gruodžio 3-6 dienomis, Aušros Vartų parapijos salėje, Avellanedoje, Bs. Aires. Po to sekė kiti Kongresai, kiekvienas kitoje P. Amerikos valstybėje.

Z. J. daug savo gyvenimo valandų yra pašventęs spaudai, Lietuvos laisvės klausimu yra rašęs straipsnių lietuvių ir argentiniečių spaudoje. Išvertė į ispanų kalbą Čibiro rašytas knygas bei brošiūrą Lietuvos okupacijos klausimu. Yra išvertęs N. Sadunaitės prisiminimus. Yra dalyvavęs mėnesinių žurnaly: "ELTOS", "REVISITA BALTICA" ir "Noticiero de los Países Balticos" išleidimo darbuose. Jis vertė ir prižiūrėjo spausdinimo darbus. Išvertė ir tebeverčia į ispanų kalbą "L. K. BAŽNYČIOS KRONIKAS".

Keletą kartų buvo kviestas per radio ar t. v. kalbėti apie Lietuvą ir jos siekius.

O. K. Mokytojai skundžiasi vienas kitam:
—Ką tik tiems vaikams sakau, per vieną ausį įeina, o per kitą išeina.
—Matyt, gerai išplautos ausys.

IŠ AMERIKOS BALSŲ 1989 M. KOVO 15 D.

Kada, kur ir kokiais tikslais lankėtės Pietų Amerikoje?

Praėjusių metų vasarą PLB Kongrese, kuris įvyko Kanadoje, Toronto mieste, aš susitikau taip pat ir su lietuviams iš Pietų Amerikos. Jie manę pakvietė atvykti pas juos dar tų pačių metų rudenį, kada pas juos prasideda kalendorinis pavasaris. Tačiau aš jau turėjau kvietimą tuo laiku vykti pas Australijos lietuvius. Sutarėme, kad į Pietų Ameriką aš atvyksiu kitų metų žiemą, kada pas juos bus dar kalendorinė vasara.

Ši mano kelionė sutapo su Vasario 16-sios minėjimais Urugvajuje, Argentinoje, Brazilijoje ir Venecueloje.

Iš Čikagos išvykau Vasario 10 dienos rytą, nedideliu šalčiu gnaibantis, o sekančios dienos vidurdienį jau buvau subtropikuose, kitoje pusėje ekvatoriaus. Urugvajaus sostinėje Montevideo.

Po susitikimų privačiuose namuose, sekmadienį teko kalbėti Fatimos Marijos lietuvių parapijos bažnyčioje, kurioje buvo laikomos pamaldos už Lietuvą. Vakare vėl teko kalbėti Lietuvių Kultūros draugijos patalpose ir atsakinėti į klausimus.

Tiktai dvi dienas pabendraavęs su Urugvajaus lietuviams, atsiduriau Argentinos sostinėje Buenos Aires, Čia taip pat turėjau daug susitikimų su vietos lietuviams. Du iš tų susitikimų įvyko Argentinos Lietuvių Susivienijimo ir Argentinos Lietuvių Centro namų salėse. Paskutinytis įvyko Vasario 16 dienos išvakarėse. Lygiai 24 valandą didelėje salėje susirinkę į vieną vietą pakėlėme kas vyno taures, o kas alaus stiklines už Lietuvą ir jos laisvę. Pagiedojo Lietuvos himną. Ne vieno akys matėsi ašaros.

Svečiuojantis Argentinoje taip pat teko trumpai pabuvoti ir La Platos mieste bei Berisse, kuriame gražiai veikia Lietuvių Mindaugo draugija, nors daug jos narių jau nebekalba lietuviškai.

Buenos Aires mieste kaip ir Montevideo oficialūs Vasario 16 minėjimai turėjo įvykti ateinanti sekmadienį-vasario 19 d. Man sakė jog juose panados mano kalbų magnetofoninius įrašus.

Argentinoje, Buenos Aires mieste man prisistatė tiktai ispaniškai kalbantį **Julio Kazulį**. Šis aukštas, židrių akių gražus jaunuolis, neseniai savo paties iniciatyva suorganizavo lietuviškas radio laidas. Ilgai su juo kalbėjau su vertėjo pagalba. Sakė, jog tas mūsų pokalbis bus transliuojamas per keletą vietinio radio laidų.

SERVICE - JORGE INDA

TV COLOR - B/N — VIDEO
AUDIO EN GENERAL

Reparación de todas las marcas
y modelos

BRASIL 1055 — Avellaneda

Montevideo lietuviams Urugvajuje taip pat turi savo radio laidas, kuriomis atliko mano straipsnio apie Nijolę Sadūnaitę įrašą. Beje, jos išpudingą portretą, atliktą vieno liaudies menininko, aš mačiau tėvų seleziečių vienuolyno salėje Sao Paulo mieste Brazilijoje.

Urugvajuje gražiai veikia Lietuvių Kultūros draugija, kuriai vadovauja Lietuvos dar nematęs gydytojas **Alfredas Stanevičius**. Jis ir neilinių gabumų dailininkas ir ilgametis stiprios lietuvių tautinių šokių grupės vadovas, aktyvus visuomenininkas.

Didelį lietuvišką visuomeninį ir kultūrinį darbą atlieka tėvai jėzuitai Urugvajuje, tėvai marijonai Argentinoje, jau minėti tėvai seleziečiai-Brazilijoje. Aktyviai lietuviškame veikime reiškiasi ir kita dviasiškija, tačiau Pietų Amerikos lietuviams labai truksta gerų ir veiklių kunigų ir vienuolių.

Prof. **VYTAUTAS SKUODIS**

IŠ LAIŠKŲ IŠ LIETUVOS (ištraukos)

Mes Lietuvoje pergyvename tautinį atgimimą. Žmonės jau nenori, negali tylėti. Atvirai kalbama apie visas skriaudas, kurias mūsų tauta patyrė. Susikūrė tremtinių klubas, kūriasi daug įvairių organizacijų, susivienijimų, vyksta mitingai, diskusijos, svarstymai. Yra ir nesutarimų. Ypač nepatenkinti Vilniaus ir jo apylinkių lenkai (mano nuomone - tai sulenkėję lietuviai) ir dauguma rusų, kurie atsirado Lietuvoje po karo. Su vietiniais rusais, kurių tėvai ir seneliai yra senai atvykę į Lietuvą, jokių konfliktų nėra. Liūdna, kad ir tarp lietuvių nevisada nuomonės sutinka. O dabar kaip tik reikėtų tvirtos vienybės, reikėtų atsikratyti įtarinėjimų, nepasitikėjimų. Mūsų tauta tokia mažytė, tik susitelkus ir nesena atgimusi, ji pasiektų savo tikslą - laisvę.

Naujienų pas mus yra gausu ir jos mums patinka: atgavom vėliavą, himną, lietuvių kalbą, valstybinį statusą, bet karštakošiams vis dar negana. Ne-reikėtų skubėti, geriau po truputį. Tremtiniam irgi smagu dabar skaityti laikraščius. Vis kas netingi parašo, pasisako kaip kentėjo tremtyje, kaip šalo, badavo.

Sovietų Politbiuras paskyrė Maskvos prokurorą, iširti sovietų karių ir kitų elgesį, malšinant demonstracijas Gruzijos sostinėje Tbilisyje. Buvo rašoma, kad demonstracijos numalšintos taikingai, bet atėjo kitokios žinios ir net privatus video-filmas, kad kariai labai žiauriai elgėsi su taikingos demonstracijos dalyviais ir kad buvo panaudotos nuodingos dujos. Video-filme matomi nuodingųjų dujų sužaloti ligoniai. Demonstracijose dalyvavo virš 8.000 žmonių. Žuvo 20. Gruzijos komunistų partijos naujas vadas prisipažino viešai, kad nuodingos dujos buvo panaudotos ir kad nuo jų žmonės žuvo.

MIRUSIOSIOS PRISIMINIMAS
Atšvesta Elzbieta Tamuliūnienės
metinė Sukaktis

Alfonšas Tamuliūnas, Lietuvių Centro veikėjas, "Laiko" bendradarbis šių metų gegužės 1 d. Lietuvių Centro rūmuose suorganizavo savo žmonos Elzbieta metinę mirties sukaktį.

11 val. Kun. Aug. Steigvilas atnašavo Šv. Mišias už Elzbieta Tamuliūnienę, Adelę Deksnienę, Luis Viskaitį, Vicentę Viskaitienę ir Petrą Bilevičių. Pamaldose buvo pakviesti Alfonso draugai ir kaimynai (apie 100 asmenų). Po mišių visi buvo pakviesti ant pietų. Aplink stalus sukosi Alfonso Tamuliūnas, dėkodamas už atsilankymą. Tai gražus pavyzdys mūsų lietuviškoje kolonijoje.

MOSŲ MIRUSIEJI

† Juzė Paulauskaitė Brazaitienė, nuo Kražių, po kelių mėnesių ligos mirė balandžio 19 d. Atvykusi Argentinon 1935 m. ištekėjo už Antano Brazaičio, kuris yra miręs 1983 m. lapkričio 20 d. Velionė buvo labai malonaus būdo. Dalyvaudavo lietuvių parengimuose, o ypač pas birutietes.

Brazaičiai užaugino ir išmokslino dukterį Aliciją, kuri yra baigusi mediciną ir yra vaikų ligų specialistė, o sūnus Jurgis yra inžinierius. Liūdesyje liko duktė drė. Alicija, žentas dr. Osvaldo Mottola, du studentai vaikaičiai, sūnus inž. Jurgis, marti buchalterė Alicija Amanda Zienkaitė Brazaitienė ir jų vaikai: Silvina, Gisele ir Fernandes, gausinga Antano ir Vandos Bartkevičiūtės Zienkų šeima, kiti artimieji, kaimynai ir draugai. Palaidota su religinėm apeigom V. Calzada kapinėse šalia vyro Antano. Išėkis ramybėje ir artimųjų atmintyje!

† Johana Triukšnytė Baltrūnienė, š.m. balandžio mėn. 11 d. Aldo Bonza mirė sulaukusi 92 metus amžiaus. Velionė kilimo buvo iš Svedasų parapijos, Rokiškio apskr. Argentinon atvyko 1927 metais. Balandžio 12 d. buvo palaidota su religinėmis apeigomis Villegas kapinėse.

Liūdesyje liko duktė Monika ir sūnus Viktoras Baltrūnai anukė Beatriz Mahne de Masiulis su vyru ir proanukais Dario ir Eglė, anukas Juan Carlos Mahne su žmona Nelida ir proanukais Federico ir Cristian.

† Karolina Uturytė Baltuškiene, sulaukus 81 metų amžiaus, mirė kovo 8 d. C. Rivadavia. Gimė Lietuvoje Leliūnų km. Deveikių vlsč. Liūdesyje liko sūnus Bronislovas su šeima ir duktė Tulia su šeima. Karolina buvo sveika, eidama per kiemą puolė ir smarkiai susimušė galvą ir visą kūną. Pagulėjusi 15 dienų ligoninėje mirė. Jos vyras Kalistas Baltuškas yra miręs prieš 12 metų.

Aukščiausiajam pas save pakvietus Juzę Paulauskaitę Brazaitienę, liūdinčius: dukterį, sūnų, žentą, marčią, vaikaičius ir visus kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge gedime.

"Birutės" Draugijas ir jos Valdyba

Mylimai motinai, močiutei apleidus šį pasaulį Juzei Paulauskaitėi Brazaitienei; jos liūdinčius: dukterį drė. Aliciją, žentą dr. Osvaldą, sūnų inž. Jurgį, marčią buch. Aliciją, vaikaičius ir kitus artimuosius iš visos širdies užjaučiame ir drauge liūdime.

Vincė Gražulevičienė ir šeima.

Iš gyvųjų tarpo iškeliavusiai Juzei Paulauskaitėi Brazaitienei, jos gedančius: dukterį drė. Aliciją, žentą dr. Osvaldą, sūnų inž. Jurgį marčią buch. Aliciją, vaikaičius ir visus kitus artimuosius užjaučiame ir drauge liūdime.

Dr. Prof. Ernestas ir Irena Parsėliai su šeima.

Amžinybėn palidėjus malonia šeimos motiną, motiną, močiutę Juzę Paulauskaitę Brazaitienę jos liūdinčius: dukterį, sūnų, žentą, marčią, vaikaičius ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Boleslovas Ivanauskas su šeima.

PENSININKŲ KELIONĖ
Į ROSARIO

Per Šv. Kazimiero šventę iš Avellanedos miesto du pensininkų autobusai lankėsi Šv. Kazimiero parapijoje Rosario mieste. Pakeliui pensininkai turėjo progos sustoti San Nicolas mieste, kur kun. Aug. Steigvilas katedroje atlikė Šv. Mišias ir apžiūrėjo naujai statomą baziliką Marijos Rožinės garbei.

Rosario mieste svečiai apsitojo Šv. Kazimiero parapijoje, kur buvo pavaišinti su turtingais pietumis, paruoštais pono Curtis. Iš Avellanedos tarp pensininkų iš lietuvių tarpo matėsi V. Glemba, J. Grigaliūnas, Baliūnai, Lėtonas, Monika Norkienė ir Juozas Sturevičius. Aleksandra Jordan Pažeraitė, dvasios vadas kun. Aug. Steigvilas. Šios ekskursijos organizatoriai buvo Monika Norkienė ir Hilda bei Francisco Perea. Iš viso buvo apie

SECCION ESPAÑOLA

EL PROTOCOLO SECRETO DEL 23 DE AGOSTO DE 1939

En la ocasión de firmar el Pacto de No-agresión entre el Reich Alemán y la Unión de las Repúblicas Socialistas Soviéticas, los abajo firmantes, plenipotenciarios de cada una de las dos partes, discutieron en estricta conversación confidencial, la cuestión de los límites de sus respectivas esferas de influencia en Europa Oriental. Estas conversaciones llevaron a las siguientes conclusiones:

1. — En el evento de la reorganización territorial y política de las áreas correspondientes a los Estados Bálticos (Finlandia, Estonia, Letonia y Lituania) el límite norte de Lituania representará el límite de las esferas de influencia de Alemania y la U.R.S.S., conectado con esto, el interés de Lituania en el área de Vilnius es reconocida por ambas teneciente al Estado Polaco, la esfera de influencia de Alemania y partes.
2. — En el evento de reorganización territorial y política del área per-U.R.S.S. será limitada aproximadamente por la línea de los ríos Narev, Vístula y San. La cuestión en cuanto a que los intereses de ambas partes hagan deseable la conservación de un Estado Polaco independiente y como tal Estado debiera limitarse, puede sólo ser determinado definitivamente en el curso del desarrollo político. En cualquier evento ambos gobiernos resolverán esta cuestión por medio de acuerdos amistosos.
3. — En cuanto al Sud-Este Europeo llama la atención el lado Soviético a su interés en Besarabia. El lado Alemán declara su completo desinterés político en estas áreas.
4. — Este Protocolo será tratado por ambas partes como estrictamente secreto.

Moscú, 23 de agosto - 1939.

Plenipot del Gobierno de U.R.S.S.
V. MOLOTOV

Por el gobierno del Reich Alemán
V. RIBBENTROP

80 ekskursantų. Iš Rosario lietuvius atstovavo pirmin. Jonas Papečkis.

Po pietų pensininkai turėjo progos aplankyti "Lituania" pradžios mokyklą, Šv. Kazimiero bažnyčią, kurioje kun. Juozas Margis davė parapijos trumpą apžvalgą ir palaiminimą su Šv. Kazimiero relikvija. Pensininkai turėjo progos dar padaryti trumpą apžvalgą Rosario uosto ir vėliavų paminklo ir pilni įspūdžių grįžo atgal.

DALYVIS

TRADUCCIONES

Pasaportes- Cartas de Llamada
Partidas de Nacimiento Legalizadas

Antonina Burczak

Solicitudes de visas para viajar a:

UCRANIA - POLONIA
LITUANIA

Sábados
de 9 a 12 hs.

Martes y Jueves
de 15 a 18 hs.

MENDOZA 1616
Avellaneda

MORENO 3249
Capital

DISC-JOCKEY - JORGE INDA

**CUMPLEAÑOS - CASAMIENTOS
DESFILES**

Iluminación y Efectos Especiales
BRASIL 1055 — Avellaneda

CONTADORA PUBLICA

Dra. Juana Elsa Tamošiūnas

Atlieka buhalterijos darbus ir duoda patarimus

CAMARONES 4007

P. 2 - Dp. D

Tel. 567 - 3227

1407 C. Fed. (Floresta Norte)

PIETŲ AMEMRIKOJE

**GAMINAMI TAUTINIAI
RŪBAI**

Galima gauti naujai išaustų tautinių rūbų.

Kreiptis pas Vytautą Dorelį šiuo adresu:

C. CHILE 4113; Montevideo
Cerro, Uruguay - Tel. 31-17-77

"Yo quisiera hoy encontrar de nuevo mi casa" un lugar

- donde descansar sin temor
- donde sentir el verde y el sol
- donde se viva el amor"

Tal vez ella quiera estar en un lugar como el nuestro

Nuestra Casa

Jardín Residencial Geriatrico

Av. P. Igoyen 4294 - T.E. 98-2307 (1212-Buenos Aires)
A una cuadra de Avda. La Plata y Rivadavia

"DONDE NO HAY AMOR, PON AMOR Y ENCONTRARAS AMOR"

SAN JUAN DE LA CRUZ

Chryzostoje LIETUVOJE

BIRŽELIO TRĒMIMŲ MINĖJIMAI

Šiais metais Birželio išvežimus minėsime tą pačią dieną kartu su tautiečiais Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Bus paminėta 1941-jų metų birželio 14-ji - "tragiška diena lietuvių tautos istorijoje" pavadinant gedulo ir vilties dieną. Minėjimo programoje numatyta Vilniaus arkikatedroje bazilikoje tremtinių koplyčios pašventinimas. Ant Pilkojo kalno bus atstatyta Trijų kryžių skulptūra. Žuvusiųjų ir kentėjusių atminimą pagerbti visoje Lietuvoje varpų skambėjimu vienu sutartu laiku. Vilniaus Dailės parodų rūmuose bus atidaryta stalinizmo nusikaltimų paroda. Po atviru dangumi

ŽYGIS PER ATLANTĄ

Gegužės 1 d. iš Klaipėdos į Niujorką su iškeltomis trispalvė išplaukė tryys jachtos: "Lietuva" iš Klaipėdos, kapitonas Osvaldas Kubiliūnas, "Audra" iš Kauno, kapitonas Ignas Miniotas, ir "Dailė" iš Vilniaus, kapitonas Algirdas Dovydenas. Kelionės tikslas, kaip praneša Vilniaus radijas, pagarsinti Lietuvos vardą ir išmėginti savo jėgas. Jachtų kapitonai atsišaukimo sako: "Mes plaukiame į naują žemyną. Mūsų širdyse-Lietuvos vardas, mūsų lūpose-jos pasveikinimas istorijos vėtrų išbarstytiems vaikams. Mes imamės pakartoti kelią, kurį jūs nuplaukėte varganais imigracijos biurų garlaiviais ar tremtinių likimo išginti... Mes plaukiame vardan Lietuvos. Įveikdami priešiško bangas ir erdvės tolybę, mes tiesiame jums, mūsų broliai rankas-ilgus metus mus skyręs Atlantas lai tampa vienybės tiltu..."

Taline gegužės 13-14 d.d. įvyko Estijos, Latvijos liaudies frontų ir Lietuvos persitvarkymo sąjudžio tarybų bendras susirinkimas (asamblėja). Susirinkimo tikslas, pasak Sąjudžio tarybos nario A. Medalinsko, paruošti bendrą Pabaltijo tautinių judėjimų programą: "Norime pasisakyti, kaip mes įsivaizduojame savo padėtį Sovietų Sąjungoje... Dabar tiesiai ir aiškiai yra kalbama apie okupacinę padėtį... Norime iškelti, kokie tolimesni santykiai su Maskva. Buvo stengiamasi išryškinti, kad baltiečiai turi ypatingą statusą Sovietų Sąjungoje. Buvo paliesti ir kiti politiniai, ekonominiai ir kultūriniai baltiečių klausimai, santykiai su išeivija, bendras baltiečių kultūrinis, ekonominis integravimas į Europos ir pasaulio kultūrą, ekonomiką ir pan."

Moderniškiausias Sovietų Sąjungoje, atominė energija varomas povandeninis laivas užsidedė ir paskendo tarp Norvegijos krantų ir Lokių salos Arktikoje. Išsigelbėjo tik dalis įgulos. Iš 69 jūrininkų tik 27 išsigelbėjo. Žuvusiųjų sąrašas yra ir vienas lietu-

numayta surengti ciklą koncertu su liturginio pobūdžio muzika. Kaune Dainų slėnyje pasirodys tremtinių choras.

Gi Anglijoje Londone bus trečią dieną, birželio 14 d. 19.000 val., St. Martin-in-the-Field bažnyčioje, Trafalgar Square. Dalyvaus visų trijų tautybių kunigai ir chorai. Po apeigų bažnyčioje bus eisena į Cenotaph, kur padėjus vainiką Baltų Tarybos ir Pabaltijo Sąjungos delegacija, nuėjusi į 10 Downing Street, Britanijos ministrerei pirmininkei įteiks laišką dėl išvežimų. Tautiečiai yra kviečiami kuo skaitlingiau dalyvauti. E. L.

vis-II-jo laipsnio viršila Stasys Šinkūnas, 21-rių metų amžiaus vaikinai iš Moletų rajono Čerėškių kaimo, sovietinė armijon pašauktas 1986 m. lapkričio mėnesį. Iki šaukimo velionis dirbo artoju. Pernai vasarą buvo atvykęs atostogų į gimtąjį Čerėškių kaimą. Pranešime rašoma, kad sovietiniai laivai pagelbon atplaukė tik po aštuonių valandų. Norvegai būtų atsukę greičiau, bet jų pagalbos nebuvo prašyta. Ir kodėl Sovietų Sąjunga pirmoji nepranešė - vykusios nelaimės, o pateikė žinias tik po Norvegijos vyriausybės kreipimosi.

LTSR Aukščiausias teismas nutarė reabilituoti buvusius disidentus: Povilą Pečeliūną, Gintautą Iešmantą ir Vytautą Skuodį, 1980 metais nuteistus sunkiomis bausmėmis už "itin pavojingus valstybinius nusikaltimus". Jie redagavo ir leido savilaidos laikraščius "Perspektyvos" ir "Alma Mater". Teismas nutarė gražinti jiems konfiskuotą turtą.

Neseniai Čikagoje įvyko pirmas pasitarimas dėl organizuojamos VII lietuvių dienų šventės, įvyksiančios 1990 m. liepos 1 d. Čikagoje. Posėdį organizavo JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros tarnybos pirm. Dalia Kučienė. Dainų šventės vyriausiu organizuotojumi pakviestas VI-sios dainų šventės komiteto pirmininkas Valovas Momkus, kuris tokiam darbui turi didelį patyrimą.

Maskvoje mirė disidentas rašytojas Julij Daniel, kurį laiką kalintas Mordavijoje kartu su Balii Gajausku.

MARIA MARTA SAVICKAS

Advokatė

PALIKIMAI
TESTAMENTAI
PREKYBOS IR ŠEIMŲ
TEISINIAI REIKALAI
PARAGUAY 860

Aveñaneda
Tel. 208-8313

IR PAS MUS

CARLOS MENEM NAUJAS ARGENTINOS PREZIDENTAS

Š.m. gegužės 14 d. Argentinoje įvyko balsavimai visame krašte. Balsavimus laimėjo peronistų partija, kuri gavo 47,39 % balsų. Tapo išrinktas nauju prezidentu Carlos Menem ir vice-prezidentu Dualde. Šie balsavimai parodė, kad piliečiai neparemė radikalų partijos, kuri dabar valdo kraštą. Radikalai tegavo 32,48 % balsų Trečioje vietoje atsistojo liberalų unijos partija su 6,57 % balsų.

Naujos Valdžios perėmimas turėtų įvykti š.m. gruodžio mėn. 10 d. Tačiau ekonominė padėtis yra labai kritiškoje padėtyje, todėl galimas dalykas, kad valdžios perdavimas gali įvykti anksčiau, kaip rašo vietinė Argentinos spauda.

Naujas Argentinos prezidentas Carlos Menem laike paskutinių metų išvystė stiprią rinkiminę propagandą, be to yra skaitoma patraukli asmenybė, žadanti pakelti krašto gerbūvį. Reikia laukti konkrečių faktų, kurie pasirodys tik perėmus valdžią.

—Kodėl, tėveli, užklįjavai voką su laišku, - klausia dukrelė, - ar bijai, kad žodžiai neiškristų?

Australija yra sukręsta skandalo. Paslaptinomis aplinkybėmis dingio privačios oro gelbėjimo organizacijos Victorijos valstijos viršininkas John Friedrich, įtariamasis pasisavinęs 40 milijonų dolerių. Vokiečiai įtaria jį esant prieš kelioliką metų ten dingusiu apgaviku.

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRO ŽINIOS

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras perkelia Tėvų Marijonų lietuvišką biblioteką iš Marianopolio gimnazijos Thompson, CT į LTSC Čikagoje. Bibliotekoje yra maždaug 15,000 knygų, daug retų, kitur neberandamų. Biblioteka į Čikagą bus traukiniu atgabenta. Kun. Viktoras Rimšelis, Tėvų Marijonų provincijolas, ir kun. Bonifacas Vaišnoras, superioras Marianapolyje, aukojo knygas LTSC, kad patektų į lietuvių koloniją kur jos bus daugiau vartojamos. LTSC bibliotekos vedėjas dr. Robertas Vitas.

LTSC-ui lituanistinės medžiagos paaukojo sekantys asmenys: Aldona Dysienė, Antanas Mažiulis, Marijus Blynas, Algimantas Gečys, Aleksan-

Tarnautojų pasikeitimai Lietuvos Atstovybėje Vašingtone

Nuo š.m. kovo 1 d., Cezaris Surdokas pasitraukė iš Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone aštuonis metus eitų pareigų, kurias atliko labai sumaniai.

Nuo š.m. sausio 1 d., Lietuvos Pasiuntinybėje Vašingtone, pradėjo eiti pareigas Margarita Samatienė, Raštinių vedėjos titulu. Jos didelė patirtis bus svarbi paspirtis Pasiuntinybės darbams.

Nuo vasario 1 d. į Pasiuntinybės tarnautojų eiles stojo Emilija Sakadolskienė, kuri ypač rūpinsis kultūriniais reikalais.

Tibeto sostinėje Lhasoje dvi dienas trukusios riaušės prieš Kinijos okupantus, kiniečių policijos ir kariuomenės buvo numalšintos žizuriomis priemonėmis. Apie 60 žmonių nušauta, daug sužeista. Tibete įvestas karo statusas ir išvežti visi užsieniečiai turistai. Tremtyje gyvenęs Tibeto dvasinis vadovas Dalai Lama kreipėsi į pasaulio vadovaujančius asmenis, prašydamas užtarimo kiniečių persekiojamiems Tibeto gyventojams.

Vakarų Vokietijoje išaiškinta aštuonių radio mėgėjų kompiuterio ekspertų grupė, kuriai pavyko įsiskverbti į JAV karinių kompiuterių sistemas.

Ši grupė, šantažo keliu, buvo priversta dirbti sovietų žvalgybai. Vokiečiams pavyko areštuoti tris asmenis iš šios grupės.

Buvęs žiaurus Ugandos diktatorius Idi Amin slapta atvyko į Zaire valstybę Afrikoje, kuri yra Ugandos kaimynystėje. Valdžios pareigūnai išsiaiškinę koks svečias atvyko į jų šalį, nesėkmingai bando ištremiti jį atgal į Saudi-Arabiją, kur Idi Amin liko nuo 1979 metų. Tačiau arabai jį priimti atgal atsisako.

Sovietų Sąjungos mokslininkai prarado radijo kontaktą su erdvių tyrinėjimo raketa Phobos-2, kuri turėjo nusileisti ir ištirti, tuo pat vardu vadinamą, įdomų Marso palydovą-mėnulį. Pernai panašaus likimo susilaukė ir kita sovietų raketa-Phobos-1.

dras Merkelis, prof. Jurgis Dovydaitis iš Vilniaus, Vilniaus universiteto biblioteka, Lietuvos Mokslo Akademija Vilniuje, Lietuvių kultūros institutas Vokietijoje.

LTSC muziejui paskutiniu metu eksponatų paaukojo sekantys asmenys bei organizacijos: inž. Vytautas Šliūpas (tėvo, dr. J. Šliūpo medžiaga), Filatelistų draugija "Lietuva", Vydūno jaunimo fondas (medžiaga apie Vydūną), Magdalena Stankūnienė (tautinius drabužius).

LTSC Lietuvių medicinos muziejui dosniai aukojo dr. Janina Jakševičienė-Yoksha ir dr. Juozas Makštutis. Eksponatų aukojo dr. Ona Damiene (dantų grėžimo mašiną) ir dr. Leopoldas Trečiokas (skulptūrą).

SEKMA DIENIO RIMĖIAI

SEKMINIŲ REIKSMĖ ŽMONIJAI

Nuo pirmųjų Sekminių Jeruzalėje žmonija įžengė į naują erą: Sekminių dienoje įvyko Šv. Dvasios atėjimas į mūsų planetą ugminių liežuvių pavidale. Sekminių dienoje Kristaus įsteigtoji Bažnyčia išėjo į viešą gyvenimą skelbdama naują mokslą, pagal kurį mes visi esame Dievo vaikai ir tuo pačiu broliai Kristuje.

Sekminių dienoje Šv. Dvasia pradėjo pašventinimo darbą žmonių širdyse, išliedama savo septynerias dovanas. Šv. Dvasios dovanos mus apsviečia nauja dieviška šviesa, uždega mūsų širdis nauja meilės ugnimi. Šv. Dvasia pastoviai pasirenka mūsų širdis kaip savo buveinę, kuriose ji gyvena ir suteikia mums naują gyvenimo būdą.

Šv. Dvasia mūsų širdyse panaikina gobšumą, pavydą, neapykantą, puikybę, tūlumą tarnauti Dievui ir artimui. Šv. Dvasia mus padaro Dievo vaikais ir taikos kurėjais žemėje. Ji įdiegia norą kasdien tobuliau atlikti mūsų pareigas, mūsų darbus, pasiaukoti dėl kitų gerovės.

Paskutinių laikų įvykiai mūsų Tėvynėje tai paliūdičia akivaizdžiai: Kunigai ir pasauliečiai visi iš vieno dirba bendrą atgimimo darbą: visi sutartinai veikia, vieni kitiems padėdami išikovoti sau teisių išpažinti viešai savo tikėjimą, atgauti savo šventoves. Tai parodo, kad Šv. Dvasios veikimas yra toks gyvas ir didelis, kad pasireiškia gyvais pavyzdžiais.

Visi kartu vyskupai, kunigai ir tikintieji viešai išpažįsta savo tikėjimą, pripildydami bažnyčias, jungdamiesi į sąjudžius, jaunimas kurdamas naujas organizacijas, blaivybės draugijas. Atrodo, kad mūsų tėvynėje atėjo nauja Sekminių šventė, uždegdama visų širdis nauja meilės ugnimi savai tautai ir Dievui.

Mes išeivijos lietuviai turime savo šventovę, mes turime savas organizacijas, turime savo katališką ir patrio-

tišką spaudą. Tikrai gal nebranginame, nes mums truksta tos naujos Sekminių ugnies, kuri uždegtų mūsų širdis su nauju entuziasmu branginti savo tikėjimą ir savo krikščioniškas tradicijas: lankyti savo bažnyčią, skaityti katališką spaudą.

Kad toji Sekminių ugnis užsidegtų mūsų širdyse turime jungtis bendroje maldoje su mūsų dangiška Motina - Marija, kuri paruošė apaštalus Šv. Dvasios atėjimui. Mūsų dabartinis popiežius Jonas-Povilas II ragino viso pasaulio tikinčiuosius jungtis į bendrą maldos žygį, kad paruoštume naują krikščionišką civilizaciją - kultūrą, paremtą meilės įstatymu.

Lietuvos tikintieji užgirdo Šv. Tėvo kvietimą ir jau įsijungė į tą d.d. maldos ir atsinaujinimo žygį, nors dar Šv. Tėvui nebuvo leista aplankyti mūsų Tėvynės. Gi mes, kurie jau turėjome du kartus Šv. Tėvą pas mus apsilankiusį ir turėjome progos išgirsti jo kvietimą į šį naują maldos žygį, stengimės išgirsti jo balsą ir jungtis kartu bendram darbui, bendrai maldai, kad Šv. Dvasios ugnis uždegtų mūsų visų širdis ir paskatintų mus visus naujiems darbams. Dievas ir Tėvynė laukia visų mūsų bendros sutartinės talkos.

Kun. AUGUSTINAS

Raštas iki šiai dienai buvo išverstas ir atspausdintas 1884 kalbomis. Vien praėjusiais metais Naujasis testamentas buvo išverstas į 38 retas kalbas. Gi pasaulyje, neįskaitant tarmių, yra iš viso 6760 kalbų iš kurių 2790 tebėra vartojamos.

Visoje eilėje Kinijos miestų įvyko riaušės, nukreiptos prieš studentus ne-grus. Juos primušė net ir kiniečių policininkai. Kinijoje studijuoja apie pusantro tūkstančio studentų iš įvairių Afrikos kraštų.

Australas multimilijonierius Christopher Skase nupirko garsią Hollywoodo filmų studiją MGM - United Artists. Šis pirkinyš jam kainavo tūkstantį du šimtus milijonų dolerių.

RELIGINĖS ŽINIOS

Mielagėnai (Ignalinos raj.). 1988 m. rugpjūčio 26 d. naktį nežinomi piktadariai nupjovė ir skersai kelio nūmetė Mielagėnų kaimo kryžkelėje stovėjusį kryžių. Minėtas kryžius tikinčiųjų buvo itin gerbiamas, jis pastatytas 1914 m. balandžio 4 d., net stalinizmo laikais kryžius nebuvo išniekintas. Taip pat nurovė priešais bažnyčią ir autobusų stotelę augusias gėles, kuriomis pajuokai nuklojo taką į bažnyčią.

Mielagėnų parapijos tikintieji dar skaudžiai prisimena, kai 1984 m. gegužės 20 d. naktį buvo išniekinti kapinių rūsyje esantys karstai su mirusiųjų palaikais, o tų pačių metų rugsėjo 16 d. naktį apiplėšta parapijos bažnyčia. Ignalinos rajono milicija į panašius įvykius žiūri abejingai: nusikaltėliai iki šiol nesurasti, jų net nebuvo rimtai ieškota.

1988 m. rugsėjo 19 d. 106 Mielagėnų parapijos tikintieji parašė pareiškimą Lietuvos TSR Prokuratūrai, prašydami paveikti Ignalinos VRS darbuotojus ir surasti nusikaltėlius.

Pivašiūnai (Alytaus raj.). 1988 m. rugpjūčio 14 d. iš įvairių Lietuvos vietų tikintieji rinkosi į Dzūkijos šventovę-Pivašiūnų bažnyčią, kur prieš Sumą J. E. kardinolas Vincentas Sladkevičius pašventino iš Romos paveiklo vainikavimui atsiųstas karūnas ir vadovavo Sumai. Pamokslą pasakė Telšių vyskupas Ant. Vaičius. Po pamaldų kalbėjo iš Permės lagerio sugrįžęs kun. Alf. Svarinskas. Išskilmėje dalyvavo ne mažiau 70.000 maldininkų.

Panevėžys. 1988 m. liepos mėnesį Panevėžio miesto tikintieji išsirinko Švč. Trejybės (Marijonų) bažnyčios komitetą ir įpareigojo jį rūpintis minėtos bažnyčios sugrąžinimu tikintiesiems. O 1988-08-08. Panevėžio vyskupijos kurijos, vysk. Kunigų tarybos ir miesto kunigai pasiuntė Panevėžio miesto vykdomojo komiteto Pirmininkui pareiškimą, kad tikinčiųjų pokario metais suremontuota bažnyčia, kuri 1949 buvo uždaryta, paversta šokių sale, sandėliu, kai mieste buvo apie 30.000 gyventojų, o šiandien - 120.000. Tada mieste buvo 4 bažnyčios, o dabar tik dvi, kuriose žmonės jau netelpa. Tat bažnyčios grąžinimas bus konkretus įrodymas, kad įgyvendinama demokratija.

"LKB KRONIKA" Nr. 80

A. SVARINSKAS ADELAIDĖJE

Kunigas Alfonsas Svarinskas atskrido iš Pertho į Adelaidę vasario 28 d. Čia atvyko ne poilsui po ilgų metų tremties ir kančių, bet atiduoti misijonieriaus darbą Dievui ir Tėvynei Lietuvai. Būdamas kunigo J. Petraičio MIC svečiu, prisitaikė prie pateiktos darbotvarkės plano, kuri buvo suskirstyta ne dienom, bet valandom. Jis savo darbą atliko su dideliu atsidavimu, kaip retas kunigas ir nepaprastas patriotas. Kiekviena pasakyta kalba jau-

tėsi giliu įsitikinimu ir iš širdies. Atrodė, kad sakomi žodžiai pasiektų ir akmens širdį, jeigu akmuo ją turėtų.

Kovo 9 dieną, ketvirtadienį Lietuvos namuose svečio sutikimą ir priėmimą, kartu ir atsisveikinimą, suruošė ALB Apylinkės valdyba, talkinant pensininkams ir ramovėnams, kurių prisirinko apie pusantro šimto. Pirmininkas J. Stačiūnas jautriais žodžiais pasveikino gerbiamą svečią visų lietuvių vardu atsiprašė, kad mes per mažai padėjome jam kenčiant koncentracijos lageriuose. Jis kalbėjo: "Kada mes čia kurdamiesi ieškojome geriau apmokamo darbo ar didesnio pelno - Jūs visą savo gyvenimą pašventėt kovai už lietuvių laisvę. Kada mes kaupėme žemiškus turtus - Jūs sunkių darbų lageryje saugojote iš juodos duonos padarytą rožančių. Kada mes čia vaikėmės madas ir papuošalus - Jūsų brangiausias turtas tremtyje buvo medinis kryželis. Jūs parodėte Lietuvai ir pasauliui, kad tikrai tyros širdies kančioje statomi amžinai tikri paminklai ir Dievui ir Tėvynei". Pensininkų vardu sveikino M. Pareigis, ramovėnų vardu - V. Vosylius ir svečias iš Lietuvos A. Širvydis.

Kunigo A. Svarinsko kuklumas jau pirmuose kalbos žodžiuose: "Ne aš vienas esu kovotoju, tokių kaip aš yra 3 milijonai". Savo kalboje mažiausiai palietė asmeniškų išgyvenimų ir kančias laike 21 metų tremties, bet jo balsas virpėjo kalbant apie lietuvių ir Lietuvą. Vaizdžiai pasakojo įvykius nuo pat pirmųjų okupacijos dienų iki dabartinių, kas buvo tautos išgyventa, kokios liko išgyvenimo pasekmės ir kokios ateities perspektyvos. Turį puikią politinę orientaciją kas vyksta rytuose ir gerą politinį "receptą" vakarams. Apie dabartinę padėtį Lietuvoje kalbėjo su viltimi, kad nežiūrint visų okupacijos žiaurumų, nepaprasta valstybingumo ideologija ir supratimas, kad jau sugriauti svetimi stabai, bet Tautos atstatymas reikalauja milžiniško darbo ir pasišventimo, prie kurio privalome prisidėti visi, kur begyventume. Jis nepasmerkė nei vieno brolio lietuvių, jeigu jis tik laikė save tikru Tautos sūnumi. Adelaidiškiai buvo sužavėti šiuo Dvasios Milžinu.

Malonu buvo spaudoje skaityti, kad Melbourne ir Pertho kunigui A. Svarinsku buvo sudarytos sąlygos susitikti su katalikų ir anglikonų vyskupais ir kunigais, su parlamentarais ir valdžios atstovais, su australų spaudos korespondentais ir žurnalistais. Pertho kunigas buvo priimtas Parlamento rūmuose, dalyvaujant ministrams ar jų atstovams.

Atsisveikindamas su adelaidiškiais gerbiamas svečias linkėjo visiems išlikti pavyzdžiais lietuviams, dažnai lankyti savo Tėvų žemę, dovanų nuvežti gero turinio lietuviškų knygų kurių Lietuvoje didelis trūkumas. Kelios valandos paraleistos su kunigu Alfonsu Svarinsku lietuvių širdyse pasiliks neišdildomu prisiminimu.

Elena Dainienė

LAIKAS

RELIGINIO
PATRIJOTINIO
TURINIO
LAIKRASTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius - A. Lubickas. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra: nesunaudoti — gražinami tik autorini prašant. Kaina Argentinoje Austr. 100.00. Kitur — metams 10 dol. Oro paštas metams 15 dol. Europa — metams 14 dol.

XLII Metai — Nr. 741

1989 Gegužės mėn.

IŠ MŪSŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS

PADEKA

Visiems kurie prisidėjo prie "KNYGŲ PARODOS" organizavimo: Lemberiu Luis, Survilieniui Vladei, Ruplėnams Sofijai ir Alfredui, Rastauskams Nellydai ir Algiui, Rukšėnaitėms Rositai ir Brunai, Bagdonavičiutei Sofijai, Ožinskui Pranciškui, Muškėtui Rikardui, Jablonskytei Aldonai, Čikštaitėi Aldai, Ratauskaitėms Arianai ir Danielai, Ruplėnams Silvijai ir Nesturui, Lietuvių Parapijos Muziejui, Jaunimo Sąjungai, Rinkevičiams Jurgiui ir Federikui, Kučinskams Gaston ir Flavia, Gaidimauskaitėms Elinai, Lucianai ir Eglei, Dumšei Arieliui, Stukui Leonardui, Vailanti Karinai, Aglinskui Danieliui, Kaminskui Arturui, Lietuvių Centrai, Lietuvių Susivienijimui Argentinoje tariame visiems didelį AČIŲ.

A.L.O.S. TARYBA

IŠ A. L. CENTRO VEIKLOS

NAUJA ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO VALDYBA 1989-1990 METŲ KADENSIJAI:

Pirmininkas - p. Luis Julius Mičiudai, vice-pirm. - p. Viktoras Daratėnas, sekretorius - p-lė. Silvia Ruplėnaitė, vice-sekr. - p-lė. Sofia Bagdonavičiūtė, kasininkas - p. Osvaldo Jonušys, vice-kas. - p-na. Ana Maria de Pulikas, valdybos nariai, 1o. - p. Antanas Grigonis, 2o. - p. Albertas Vieraitytis, 3o. - p. Eduardas Kliogas, v. pagelbininkai: 1o. - p. Hektoras Survila, 2o. - p. Viktoras Misiunas ir 3o. - p. Jesus Pereiro.

Revizijos komisijoj: pirmininkas - p. Jonas Gaidimauskas, sekretorius - p-na. Elsa Kairytė de Casaburi, narys - p. Nestoras Lukšas ir padėjėjas - p-na. Viktorija de Machunas.

LIETUVIŲ CENTRAS PAMINĖJO MOTINAS

Š.m. gegužės 7 d. pavakaryje Lietuvių Centras paminėjo savo motinas su gražia meniška programa.

Programai vadovavo sesutės Elinai ir Luciana Gaidimauskaitės. Apie motinos dienos reikšmę kalbėjo ponias Birutė Daratienė, užbaigdama su poezija apie motiną.

Meno programoje pirmoje vietoje pasirodė patys mažiųjų, kurie suvaidino vaizdelį "Mano kačiukas". Šiai grupei vadovauja Nelida Zavickaitė de Mahne. Publika mažiukus palydėjo su katutėmis.

Toliau mergaičių grupė, vadovaujama Silvijos Ruplėnaitės pasirodė su daina: "Saulutė tūkėjo" ir pašoko ratelį, palydint su publikos plojimais.

1914 - 1989
SUSIVIENIJIMAS
LIETUVIŲ ARGENTINOJE
75 m. Sukaktis

Luis Julius Mičiudai, naujasis Lietuvių Centro Vadovas

Naujas meniškasis vienetas Rikardo Muškėto orkestrėlis, susidedęs iš Rikardo Muškėto - tėvo su akordeonu, dukrelės Silvijos prie piano, sūnaus Mariano su bugnu ir sūnaus Cristiano su plokštelėmis, sugrojo šias melodijas: sukutinį, panelių valsą ir malūną.

Meno programą užbaigė "Inkaro" ansamblis, vadov. Juozo Puliko, kuris meniškai atliko sekančius šokius: Abrusėlį, Čigonėlį, Sukutinį, Vakaruską ir Varkietį, publikai palydint karštais plojimais.

Programą užbaigiant buvo pagerbtos dvi motinos: Nelida de Mahne, vaikų programos mokytoja ir Emilija Bagdonavičienė, įteikiant gyvų gėlių bukieta.

Laike "Inkaro" šokių grojo pono Oscar Juknos orkestrėlis. Salė buvo pilna svečių, jų tarpe matėsi iš Lietuvos atvykę svečiai: Vladas Bukauskas su dukra, Antanas Jakunskas ir Aušra Mukaitė iš Kauno, Regina Smigliūtė Vainienė ir ponas Aloyzas Žemaitis iš Vilniaus.

Pertraukos metu įvyko naujos Lietuvių Centro Valdybos pristatymas, kurios priešakyje kaip pirmininkas išrinktas Julius Mičiudai su nauja valdyba, kurios sarašą paduodame atskirai. Julius Mičiudai tarė žodį, kuriame pabrėžė visų glaudų bendrabiavimą.

Toliau sekė arbata su užkančiais, o jaunimas platino loterijos bilietus. Viešpatavo šventiška nuotaika, visos motinos gavo po lapelį, kaip pagerbimo ženklą.

DALYVIS

MIELI "LAIKO" SKAITYTOJAI!

Didėjant krašto infliacijai, brangstant spaudimo priemonėms ir darbo jėgai, tenka pakelti metinę prenumerata iki 100 australų.

Iš kitos pusės kurie yra atsilikę atsiginti už "Laiko" prenumeratą, prašytume kiek galint greičiau prisijungti su čekiu, ar pašto perlaida redaktoriaus vardu ir adresu.

Busime labai dėkingi už Jūsų reikalo supratimą.

"Laiko" Administracija
ir Redakcija.

IŠ "MINDAUGO" VEIKLOS

"MINDAUGAS" PAMINĖS 58 METŲ SUKAKTĮ, š.m. gegužės 27 d. 21 val. su įdomia menine - kultūrine ir įvairia programa: šokiais, sveikinimais ir vaišėmis.

Visi kviečiami maloniai atsilankyti.
"Mindaugo" Draugijos Valdyba

LIETUVIŠKA RADIJO VALANDELĖ "DINAMICA"

Jau apie du mėnesius kaip veikia lietuviška radijo valandėlė "Dinamica" kiekvieną antradienį nuo 12 iki 13 val. per Radio FM 108 Transliuojama iš Valentin Alsina miesto. Valandėlės direktorius yra ponas Kasiulis, kuris nemažai daro propagandos apie lietuvius, jų veiklą Argentinoje. Yra kviečiami kalbėti per radiją veikėjai. Sveikiname naują lietuvišką radijo valandėlę ir linkime jai geros sėkmės!

Kun. Vytautas Palubinskas, išbuvęs svečiuose apie šešias savaites, š.m. gegužės mėnesio 14 d. atgal išskrido į New-Yorką, kur jo laukia Apreiškimo parapijos parėmimas Bruklino mieste.

Svečias lankėsi įvairiuose Argentinos miestuose, kaip Mar del Plata, Salta, Kordoba, Rosario, kur lankė savo draugus ir pažįstamus, o Bs. Aires apylinkėse savo gimines. Kun. V. Palubinskas ketina kitais metais vėl atvykti Argentinon, nes negalėjo užbaigti aplankyti visų savo draugų.

Prof. Ernesto Paršelis su pono Misiuno iš New-Yorko miesto parama perspausdino "Foro Baltico" leidinį ispanų kalboje, kuris yra platinamas Argentinoje ir Pietų Amerikoje. Šio leidinio platinimo iniciatorius yra prof. E. Paršelis, jam talkininkauja "Laiko" leidykla. Todėl ši leidinį galima gauti Aušros Vartų parapijoje.

Socialinės Pagalbos Sekcija veikia Aušros Vartų parapijoje Teikiama yra informacija apie įvairius kursus, veltui tvarkomi yra pensijos reikalai ir tarpininkaujama darbo suradimo reikalais. Daromi patarnavimai dėl išvertimo ispanų-lietuvių kalbom raštų ir laišku. Sekcija veikia pirmadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 20 val. Mendocza 2280, Avellaneda, Tel. 208-5027

SVEČIAI IŠ LIETUVOS

Paskutiniu laiku iš Lietuvos Argentinon atvyko visa eilė svečių. Vladas Bukauskas su dukra iš Vilkaviškio miesto, buvo apsistojęs pas savo pusbrolių Pijų Bukauską Avellanedoje. Ponas Antanas Jakunskas iš Kauno

SUSIVIENIJIMAS
LIETUVIŲ ARGENTINOJE
SAN MARTIN 3175 - Lanus
Sėkmadienį, birželio 4, 17 val.
S. L. A. KULTŪROS
KOMISIJA

rengia popietę su sek. programa
Vincio Kudirkos "VARPO"
Šimtmečio Sukaktį

P. Arnaldo Vezbicko paskaita ...
Video - juosta apie
Lietuvos kultūrinį gyvenimą
Filmuota Lietuvoje 1987 ir 1988-
tais metais, apie įvairias kultūrinio
gyvenimo sritis (muziką,
teatrą, šokius).

Visus kviečia
SLA Kultūros Komisija

A. LIETUVIŲ CENTRAS
TABARE 6950 - V. Lugano
Sėkmadienį, birželio 25 d. 12 val.
"TĖVO DIENA"

ANTANŲ-NINŲ,
JONŲ-ANIŲ, JONIŲ,
PETRŲ-RIŲ, POVILŲ,
PAULIŲ, VLADŲ-DŽIŲ,
PAGERBIMO PIETŪS.
Rezervuokite bilietus: 601-1765,
601-3834, 601-6311 ir 613-5991
Visus lietuvius kviečiame
atsilankyti

A. Lietuvių Centro Valdyba

AR VISI ŽINO KAS
ATVAŽIUOJA RUGPJŪCIO
MĖNESĮ Į ARGENTINOS
LIETUVIŲ CENTRĄ?

TETA IŠ AMERIKOS!

Argentinos Lietuvių Centro Jaunimo
teatro grupė suvaidins, trijų veiksmų
komedią "TETA iš AMERIKOS"

Nepraleikite tos malonios popietės
A. L. Centre — Sėkmadienį,
Rugpjūčio 13 d., 17 val.

..... PUNKTUALIAI .....

atvykęs aplankyti savo gimines Ja-
kuskus, Aušra Mukaitė iš Kauno
apistojo pas Katinus, ponias Regina
Smigliūtė Vainienė apistojo pas poną
Luis Lemberį ir ponas Aloyzas Žemai-
tis apistojo pas savo seserį Nataliją
Žemaitę Zdanavičienę. Ponia Ur-
bonienė su sūnum Raimundu Urbonu
pas Stankevičius. 15 gegužės pas savo
brolių Joną Stankūną atvyko sesuo, bu-
vusi mokytoja pa. Ona Stankevičiūtė
Jakubienė.

Visi svečiai labai gyvai domėjosi
mūsų lietuviška veikla ir liko sužavėti
Argentinos lietuvių vaišingumu ir
svetingumu.

Svečiai iš Lietuvos džiaugiasi, kad
po ilgų metų gali atvykti aplankyti
savo gimines ir draugus ir pasakoja
apie paskutinius įvykius Tėvynėje,
kur vyksta naujas atgimimas.